

nalézacímu soudu v jeho přesvědčení o tomto zločinném úmyslu obžalovaných býti na překážku ani úsudek jednotlivých svědků, že obžalovaní jednali z uličnictví, jich činy samy o sobě již jej opravňovaly k závěru, že úmysl obžalovaných směřoval k rušení provozování náboženství.

Čís. 1706.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. Pokud spadá uplatňování komunistických zásad pod ustanovení Šu 15 čís. 3 zákona.

(Rozh. ze dne 16. srpna 1924, Zm I 186/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 29. ledna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle Šu 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, mimo jiné z těchto

důvodů:

Bezdůvodnou jest výtka, že nalézací soud neuvádí důvodů pro výrok, že obžalovaný podněcoval k násilné změně ústavy republiky. Ani ze stenogramu nadstrážníkovy prý nevyplývá nějaký skutek násilí, naopak, napadené zjištění soudu je prý tímto stenogramem vyvráceno, jelikož sám připouští, že obžalovaný výslovně také prohlásil: »my nechceme občanské války«. Než stěžovatel přehlíží, že nalézací soud napadený závěr dovozuje nejen ze souvislosti a tendence závadné řeči, nýbrž také jednak z obecně známé okolnosti, že komunisté domáhají se převodu stávající soustavy hospodářské do komunistické soustavy všemi prostředky, po ruce jsoucími, tedy také prostředky násilí a útisku, jelikož změny stávajících, zakořeněných hospodářských a státních forem nelze docílití za daných poměrů způsobem smírným, nýbrž toliko násilím, jednak z okolnosti, že obžalovaný jest přívržencem komunistické strany, který v rozhodné době byl tajemníkem této strany a zastupoval zásady své strany. Postup ten odpovídá pravidlům logického myšlení, takže vývody brojící proti němu libovolným hodnotěním výsledků průvodního řízení, zasahují jen nepřípustně v obor usuzovací činnosti, soudu nalézacímu Šem 258 tr. ř. vyhrazený. Nelze také přiznati oprávnění vývodům, uplatňujícím zmatek čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Pokud snaží se dokázati, že stěžovatel mluvil jen proti kapitalismu jako formě hospodářství, že nemohl poznati, že jest nepřípustným útočiti na soustavu kapitalistickou, že mluvil o Německu, nikoliv o Československé republice, že nikoho nevyzval, by použil násilí proti státu, neb aby násilím změnil státní formu, a že jeho obhajoba protokolem a výpovědí svědka F-a není vyvrácena, neprovádějí dovolávaného hmotněprávního zmatku po zákonu, nevycházejíce, jak to žádá zásada Šu 288 čís. 3 tr. ř., ze skutkového děje soudem nalézacím zjištěného. Vytýkají-li však, že rozsudek zakládá se na záměně pojmů revoluce, převratu a násilí se strany jedné, pak kapitalismu, kapitalistické soustavy, státu a demokraticko-republikánské

formy se strany druhé, přehlížejí, že nalézací soud zjišťuje, že komunisté domáhají se všemi prostředky, tedy také násilím a terorem spojení veškeré státní moci v rukou sovjetů za tím účelem, by proletářskou soustavu hospodářskou zařídili v republice dělníků a rolníků, a že strana komunistická jest stranou mezinárodní a domáhá se v rozporu se sociálními demokraty násilné změny stávajících forem hospodářských a státních, jakmile poměry jí připustí, ve všech státech, tedy také v Čsl. republice. Z těchto zjištění však plyne, že nalézací soud důsledně rozeznává mezi státní a hospodářskou formou, mezi evolucí a revolucí, t. j. mezi změnou smírnou a násilnou, mezi republikou sovětů a demokraticko-republikánskou formou Čs. republiky, jak je zakotvena v ústavní listině, takže o nějaké záměně pojmu nemůže býti řeči. Právem má tedy nalézací soud za to, že závadný projev obsahuje podněcování k násilné změně ústavy republiky, zejména demokraticko-republikánské formy státu. Běže-li dále za prokázáno, že obžalovaný zastupoval zásady komunistické strany a že mu tanuly na mysli, mluvil-li o revoluci a vítězství komunistické vlády, útisk a násilí jako prostředky k dosažení mety touto stranou vytčené, zjišťuje též vědomí stěžovatelovo o smyslu řeči, jak jej soud přijal za prokázány a tím subjektivní stránku povahy zločinu podle §u 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky. Zjistiv takto veškeré znaky tohoto zločinu, vyložil nalézací soud správně zákon, podřadiv zjištěný skutkový děj právě citované stati zákona.

Čís. 1707.

Vytýkání vad bibli, by byla sesměšněna a zlehčena (§ 303 tr. zák.). Pojem posmívání se. Výrok o pachatelově vědomosí jest výrokem skutkovým.

(Rozh. ze dne 16. srpna 1924, Zm I 253/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. února 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem podle §u 303 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 9 a), 10 §u 281 tr. ř. Důvodu čís. 10 §u 281 tr. ř. vůbec neprovádí. Dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. namítá a) že ve zjištěném výroku stěžovatelově nelze spatřovati posmívání se (učení církve státem uznané), poněvadž prý v něm není znaku, odůvodňujícího posměch. Spíše by bylo lze mluvit o zlehčování, avšak v tom směru vyloučil prvý soud trestný úmysl obžalovaného, b) že prvý soud zjistil neprávem, že si obžalovaný byl vědom, že se svým výrokem posmívá (učení církevnímu), ve skutečnosti prý takové vědomí neměl. Avšak zmateční stížnost jest v onom směru neodůvodněna, v tomto není provedena dle zákona. Ad a) Posmívání se některé osobě nebo věci znamená určitý způsob zlehčování jí a sice zlehčování takovým způsobem, že se o osobě nebo věci uvádí skutek, nebo příkládá se jí domnělá vada, pro kterou upadá v posměch, po případě v nevážnost. V tomto případě jest zjištěno, že obžalovaný vytýkal bibli, která jest, — jak správně uvádí rozsudek — základem učení všech